

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena
2 Din

Izhaja ob četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/L. Poštai predal števil. 346. Račun poštne hranilnice v Ljubljani števil. 15.393

Ljubljana, 1. marca 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 9.
Leto VI

Izbera poklica

V drugih državah posvečajo mladim ljudem pri izbiri poklica veliko skrb. S posebnimi znanstvenimi metodami - psihotehničnimi jih preizkušajo, za kateri stan so najbolj poklicani

Psihotehnika — spet takale nova beseda, kakršnih imamo v današnji dobi res že več ko preveč. Da ni nemara tudi ta beseda, kakor toliko podobnih, samo krinka za stare, obnošene reči ali pa nepotrebne novotarije brez sleherne cene?

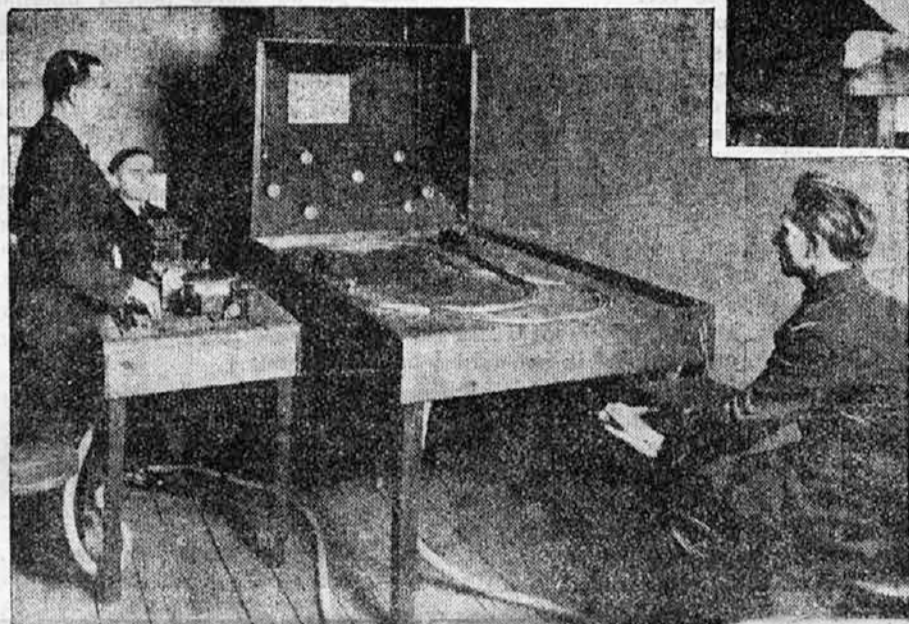
O, ne. Psihotehniške skušnje nimajo naloge ugotavljati znanja kandidatov, temveč samo njihove prirodne sposobnosti, njihovo nagnjenje in nadarjenost za ta ali oni poklic, za to ali ono delo. Ta moderna veda, ki hoče mladim ljudem utirati pot k izbiri pravega poklica, ima danes tem večji pomen, ko je spričo obupnih razmer na delovnem trgu konec koncev vendarle samo tistemu zagotovljen uspeh, ki je za svoj poklic res ustvarjen. To se pravi, ne zadošča, da ima mladi mož za to ali ono stroko posebno veselje, ki se navadno pred realnostmi kaj hitro razkadi, temveč mora imeti zanj tudi potrebne sposobnosti, ki mu bodo zagotovile uspeh.

Zato se poslužuje novodobna posvečevalnica za izbero poklicev pred vsem psihotehničnimi metodami in je v zadnjih petnajstih letih dosegla z njimi že prav lepe uspehe.

Kako dela psihotehnika?

Splošna preiskuvanja se vrši navadno z več otroki hkratu. Zbere se kakih dvajset ali trideset otrok v večji dvorani in napišejo ne glede na svoje posebne želje zastran bodočega poklica na veliko vprašalno polo rezultate posameznih vprašanj iz izpitov. Tu vam razpolavljajo premice in ugibajo velikost kotov, da pokažejo, ali imajo kaj prida oko za meritve. Potem jim dajo črkovno uganko, da preizkusijo njihovo zbravnost, zapomniti si morajo razne naslove in številke, da pokažejo, ali imajo dober spomin. Naposled napravijo še razumnostni izpit: otroke preizkušajo, koliko neverjetnosti opazijo v zgodbah, ki jih jim pripovedujejo, dalje morajo zmiselno izpolniti odlomke povestic — šele potem pridejo na vrsto splošna vprašanja, za dečke iz tehniških področij, za deklice iz gospodinjstva in ročnih del.

Ko je ta splošna skušnja prestana, pride na vrsto individualna: ali je otrok sposoben za določen poklic? Ali ima deček prirodne sposobnosti za dobrega mehanika? V ta namen ga posade najprej za dvoročno preizkuševalo, to je pripravo, ki re-

agira le tedaj, kadar obe roki hkratu izvajata vsaka svoje delo tako, da se smotreno izpopolnjujeta. Ali ima mirno in zanesljivo roko? Ali se ne da spraviti iz ravnotežja? Vse to pokaže jasno in nedvoumno poseben termometer.

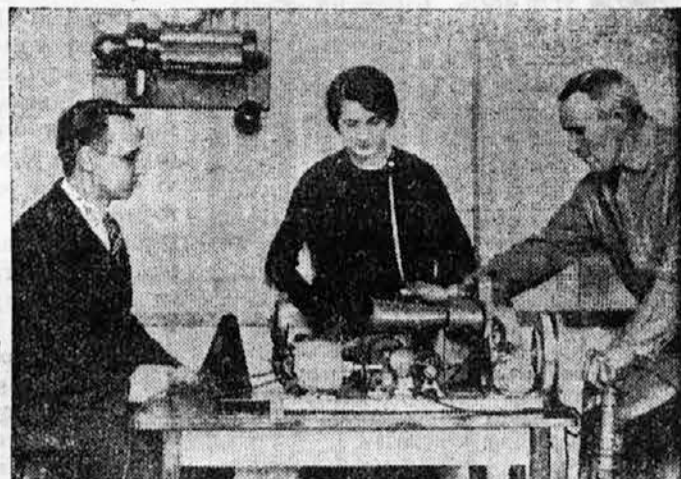
Neka deklica bi rada postala šivilja in modistka. Ali ima prste za to? V roko ji dajo veliko leseno kroglo in zdaj mora kar najhitreje in najenakomerneje vse bodice, ki mole iz nje, obviti s pisanim sukancem. Potem ji narišejo na tablo kroj za navadno otroško oblečko. Tri

V gornjem kotu
Ali ne bo izgubila živcev?

Bodoča telefonistka mora pravilno odgovarjati, čeprav jo skušajo zmešati z različnimi vzvodi preprečiti trk električnih voz na mizni železnici.

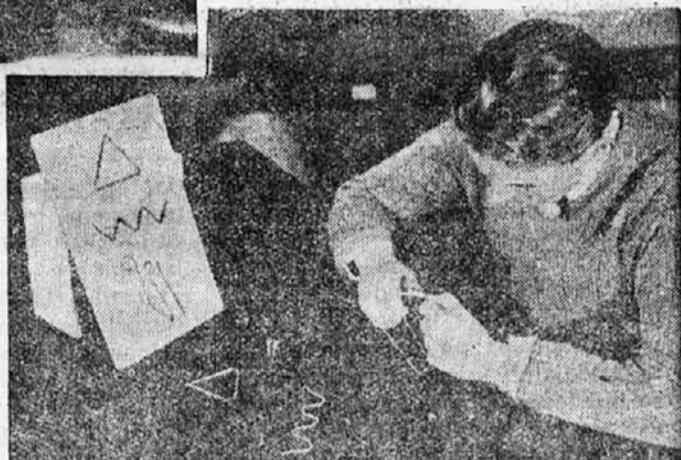
Zgoraj v sredini

Prisotnost duha pokaže kandidat, če zna na gornjem aparatu z različnimi vzvodi preprečiti trk električnih voz na mizni železnici.

minute ga sme gledati, nato ga pa mora kar moči verno izrezati iz papirja. Ali ima kaj smisla za obliko? Ali zna po vzorcu napraviti šest pentelj, na las sličnih druga drugi? — Nekatere odhajajo s sijočim obrazom od skušnje, druge so pa pobite.

Šofirati se je igrača naučiti! Že res, toda vsakdo vendarle ni za šoferja. To pokaže spet psihotehnika. Tako je na primer privaja temi pri človeških očeh silno različna, to se pravi, nekatere oči se hitro spet privadijo temi, potem ko jih je bila ne-

Bodoči arhitekt kaže, ali ima kaj smisla za obliko. Kako dolgo bo potreboval, da bo iz žice sestavil vzorec, kakršne vidi pred seboj?

nadoma oslepila jarka luc, druge pa spet zelo počasi. Te skušnje delajo v temnih sobah z jarkimi svetlobnimi složci. Tako so dognali, da potrebujejo nekateri mladi ljudje desetkrat toliko časa, preden se spet privadijo temi, kakor drugi, ki imajo v tem oziru normalne oči. Takšni ljudje so kajpada docela nesposobni za šoferje, zakaj sleherni zapreka na temni cesti tik za jarko lučjo, ki se je nenadoma zablistala, pomeni zanje smrtno nevarnost.

Za bodočega šoferja je kakor za toliko drugih tehniških poklicev glavni pogoj: bliskovita reakcija! Na posebni stikalni plošči mora kandidat reagirati na vseh mogočih vzvodih na zapreke, ki mu jih simbolično pokaže s posebnimi žarnicami izpraševalec: voz na desni — križišče z železnico — cesta zapra — strm ovinek — človek gre čez cesto. Učenec mora prav zgrabiti za zavoro, volán in vzvod za plin, razen tega pa poseben aparat še neza-

Se nadaljuje na strani 8

Kdo je rojen glasbenik?

Le malo je otrok, ki znajo s preprostim instrumentom natanko podati v notah predpisani ritem.

Kriza med nebotičniki

Tudi v Americi so se ušтели

Piše Ferry O'Brien

Kako obupne so razmere na ameriškem denarnem in zemljiškem trgu, dokazuje to, da so za Lincolnov 53 nadstropni nebotičnik dobili na dražbi komaj štiri in pol milijona dolarjev, čeprav je ogromna stavba še pred nekaj leti stala 30 milijonov dolarjev.

>Nebotičniki so ogromni klicaji ob volji modernih ljudi, da bodo gradili vzajemno in smotrno! Tako je dejal še pred nekaj leti neki znamenit ameriški graditelj. Umetnik je — in vsa čast njegovemu idealizmu. Toda upoštevati bi bil moral — iz tehniške plati svojega poklica bi to moral vedeti — da je v Sev. Americi velika in obupna kriza.

To je kriza, porojena iz stremljenja po racionalnosti, torej iz stremljenja po poenostavljenju dela, ki zahteva združitev več vrst dela in izločitev vseh delo ovirajočih tehniških nedostankov — skratka prvenstvena pravica stroja, ki je točen, brezhiben in hiter ter poceni, ker mu je za postrežbo dovolj en sam človek. Načelo je: na najmanjšem prostoru v najkrajšem času največji uspehi — racionalizacija — značilni pridevek takih nazorov, njihov plod pa — nebotičniki!

V takem ameriškem nebotičniku n: štirideset ali sedemdeset nadstropij je na stotine trgovskih podjetij, v podjetjih pa na tisoče uradnikov in prodajalcev stisnjenih v »čim manjše prostore«. Ekspresna in bliskovna dvigala ter premikajoče se stepnice vlačijo ljudi v visoka nadstropja in jih na drugem kraju spet odlagajo po opravljenem delu ali izvršenem poslu. Po teh velikih hišah kar mrgoli tekačev, slug in hišnih stražnikov, v slehernem nadstropju so avtomatske telefonske centrale za hišni promet in v uporabo strankam. Povsod sama naglica, vse diši po akordnem sistemu... In vendar —

Krize nebotičnikov ni moči utajiti. Pomebno je, da v nobenem novih gradbenih načrtov, ki jih je vlada izdelala, ne vidimo nebotičnika.

Nehote se človek zamisli, če izve, da so najemnine za trgovske lokale v newyorških in bostonskih nebotičnikih v poslednjih letih padle za dve tretjini, zlasti pa tedaj, ko sliši, da je več znanih nebotičnikov ameriške prestolnice prišlo na boben...

Kako naj si razlagamo to nepričakovano katastrofo? Najprej je treba premisliti, kolikšne ogromne vsote požre gradnja takih velikanov. Če je pri gradbi zaposlenih štiri tisoč delavcev, še ni dosti. Vzemimo pa, da je od vsakih sto delavcev samo eden pozabil svoje orodje v prtiličnem skladišču in mora štirideset do sedemdeset nastropij globoko splezati

ponj — kakšna ogromna zamuda časa! Da bi se taki primeri ne ponavljali, so na primer pri zidanju Empire-State-Buildinga, ki je do danes najvišja stavba na svetu, vstreljevali z rastočo zgradbo napeljevali pnevmatične cevi, ki so neprenehoma potiskale ali srkale v visoka nadstropja manjkajoča orodja, južine delavcev, osvetočje pijače itd. Tik po dovršitvi so jih pa odstranili. Pnevmatična naprava, ki je z dovršitvijo poslopja izgubila svoj namen, je stala ogromne vsote, čeprav vedo povedati, da so za slične naprave na ostalih nebotičnikih izdali še več.

Za prehrano delavstva so uredili pet kantin, ki so jih morali vsak mesec vstreljevali s porastom stavbe premeščati iz nadstropja v nadstropje. Da bi pa delavci s potjo po nadstropjih h kantini ne izgubljali dragocenega časa v počitkih, so morali sproti polagati male železnice, da so čim hitreje privedle delavca h kantini ali pa raznašalca jedil k delavcem.

V prtiličju so uredili še bolnico, kjer so noč in dan bdeli zdravniki in bolničarke nad bolniki in pri delu ponesrečenimi. Razen teh koristnih in neobhodno potrebnih naprav jih je bilo še na stotine manjših in nič manj važnih. Seveda je vsaka tako prehodna, torej samo začasna ureditev stala ogromne vsote, s čimer se je zgradba še podražila.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. — Vršijo vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Diens; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Tak dograjeni nebotičnik da okrog 25.000 ljudem dela in zaslužka, dvakrat toliko jih pa vsak dan pride in odide po opravkih. Nebotičnik tako velikega obsega je torej celo mesto v eni sami hiši. Zaradi varnosti mora biti zanj posebna hišna gasilska četa, hišna policija, ki čuva urade, trgovine in posetnike pred tatovi in zločinci vseh vrst, nočna straža, hišna pošta, restavracije, hišni vodovod in domača električna centrala, poleg tega pa še razne higienske naprave in tisoč drugih stvari in reči, ki so potrebne v naselju s 25.000 stanovaleci.

Za različne naprave je treba posebnih priprav. Vzemimo samo poštno zbiralno cev, ki teče navpično od vrha do tal skozi vseh sedemdeset nadstropij. Pisma, ki bi brez prekinitev padala skozi vseh sedemdeset nadstropij, bi se zaradi trenja sama vnela, zato je poštni vod tako uredjen, da se pisma in zavoji med potjo dvakrat avtomatski zaustavijo, ohladijo in spet avtomatski potisnejo v poštni vod.

Na oko so nebotičniki videti, kakor da so zgrajeni za večne čase. Toda tudi to se v praksi ne obnese. »Življenska doba« nebotičnikov je odmerjena komaj na 25 do 30 let. Po preteku te dobe se začno kazati znaki staranja. Prvenstveno pridejo v poštev dvigala, najvažnejša prometna žila poslopja; dvigala se tako hudo obrabijo, da bi temeljita popravila stala več kakor naprava novih.

Z ostarelim nebotičnikom ni stvar taka kakor s črnecem. Ko črnec do služji, ga odsloviš in pošlješ v širni svet s trebuhom za kruhom, nebotičnika pa ne moreš poslati nikamor. Pretežak je in preokoren, zvezan je s trdnim železom in betonom z materjo zemljo. Edino kar bi se dalo napraviti z njim, da se ga znebimo, bi bilo, da ga podremo. Toda podiranje takih gigantskih železnih, jeklenih in kamnitih gmot bi stalo tako ogromnega denarja, da bi bilo joj. Razen tega bi bil oviran in ogrožen promet okoli njega... Mestni očetje si že zdaj belijo glavo s to uganko, toda vse kaže, da so v mišnici in ne najdejo izhoda.

Nebotičniki menda niso klicaji ob človekovi volji, temveč nagrobni spomeniki, ki utegnejo človeka z voljo vred ubiti...

Neverjetne zgodbe

Pet dni zakona...

...draga reč

V New Yorku imajo spet svojevrsten skandal. Janet Snowden, prekrasna milijonarjeva hčerka, zvezda Metropolitanske opere, se je po petdnevem zakonu ločila!

Mlada dama, oblegana od oboževalcev kakor luč od vešč, se je zaljubila v mladega lepega »princa« — brez denarja. Poročila se je z njim, toda po petih dneh zakona je spoznala, da ni lepota dovolj trden temelj za zakonsko srečo. V družbi svojega lepega moža se je neznansko dolgočasila. Ob ločitvi je morala odšteti »ubogemu« možičku kar cel milijon dolarjev odškodnine.

Vozni listek

Napisal Jo Hanns Rösler

Kix in Kax se peljeta. Iz Hamburga v Hanover. V oddelku tretjega razreda. Zdejci vstopi lepo dekle. — Kix in Kax jo kar z očmi požirata. Deklica sede. Deklica se nasmehne. Kix si pravi: »Mene misli. Kax sploh ne pride v poštev.« Kax si pravi: »Mene misli, Kix sploh ne pride v poštev.« Deklica pa misli oba. Tako je Kixu Kax napoti in Kaxu Kix. In drug se srdi na drugega. Vožnja mineva. Deklica postaja vse lepša.

Zdejci vpraša Kix:

>Kdo pa ima vozna listka?

>Ti!

>Jaz? Svojega imam. A tvojega?

>Saj imaš vendar oba!

>Obeh nimam. Samo svojega imam.

Njegov razlog

>Dragi gospod, neki razlog morate vendar imeti! Zakaj se torej hočete ločiti? >Ker sem poročen!

Avto z vprego

Neki budimpeštanski dnevnik poroča, da si je najbogatejši kmet iz vasi Gömbös kupil po nujnem nasvetu svojih občanov nov eleganten avto. Ko mu ga je tvrdka dobavila, je majaje z glavo »občudoval« to železno zverino. Vpregel je za prožno vzmet dva brhka konjiča in »kočija-žil« ponosno skozi vas. Previdnost je lepa čednost!...

Maščevanje stace Kitajke

>Epidemija« strupenih kač

V neki kitajski vasi so kar zapovrstjo umirali ljudje, ker so jih opikale kače, ki so se huje množile kakor podgane v kanalih velikih mest. Poizvedovanja so pokazala sled: držala je v hišo neke starke ob obronku gozda blizu vasi.

V samotni je starka redila strupene kače v ogromnih množinah in jih nosila ponoči v vas.

Starka je vdova po nekem kitajskem roparju, ki so ga vaščani za kazen za njegova razbojništva v vasi obesili...

Beli Otela ali narobe svet

V mestu Port-au-Prince na Haitiju so nedavno črnici pod vodstvom črnega režiserja vprizorili Shakespearjevega »Otela«.

Režiser je menil, da mora v tem klasičnem delu posebno poudariti plemensko razliko in osebnost Otelovo, zato je igralcu ukazal, naj se belo našminka in si povezne plavo lasuljo na glavo.

Uspeh je bil baje »sijajen«.

Kax postane nervozen. Išče po žepih. Pod klopjo. Med perilom. Spet po žepih. Zaman.

>Pa vendar natanko vem, da ju imaš ti,« poskusji še enkrat.

>Ne, tvojega nimam.

>Kaj zdaj?

>Ne vem,« odgovori mirno Kix. >Če pride preglednik in te zaloti brez listka, boš plačal desetkratno globo.

>Moral sem ga izgubiti.

>Najbrže.

Kax še enkrat vse pregleda. Naposled mu pride Kix na pomoč.

>Misel imam,« mu reče. »Kratko malo leži pod klop, dokler ne odpravimo izprednika.«

>Misliš?

>Mislim.

Kaxu drugega tudi ne ostane. Kax se splazi pod klop.

Dekle se smehlja. Kix se smehlja. In oba se dobro razumeta.

>He, tam zgoraj,« se oglasi čez pol

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

27. nadaljevanje

»Lepo!« reče grof s popolno-ma mirnim glasom in negibnim obrazom. »Tako torej, ljubi moj Vampa, sprejemate svoje prijatelje!«

»Puške doll!« zavpije Vampa in zapovedovalno iztegne roko, z drugo pa spoštljivo sname klobuk. Nato se obrne k možu, ki je tako nepričakovano obvladal prizor:

»Oprostite, gospod grof, tako malo sem se nadejal vašega obiska, da vas nisem spoznal.«

»Zdi se mi, da imate pri vseh stvarih kratek spomin,« odvrne grof. »Ne pozabljate samo obrazov ljudi, temveč tudi pogoje, ki ste bili nanje pristali.«

»Katere pogoje sem pozabil, gospod grof?« vpraša razbojnik z vidno željo, da bi popravil storjeno napako.

»Ali se nisva dogovorila, da vam morajo biti sveti ne samo moja oseba, temveč tudi moji prijatelji?«

»S čim sem se pregrešil proti temu dogovoru, ekscelenca?«

»Ugrabili ste grofa Alberta Morcerfa in ga spravili sem. Vedite torej,« povzame grof s takim glasom, da je Franc vztrepetal, »ta mladi mož spada med moje prijatelje, stanuje v istem hotelu kakor jaz in si je v mojem vozu teden dni ogledoval Rim in karnevalske prireditve — pa ste ga vzlic temu ugrabili in odvedli v svoj brlog, zdaj pa — grof potegne pismo iz žepa — »zahtevate zanj še odkupnino kakor za kogarkoli.«

»Zakaj mi niste tega povedali?« se obrne poglavar k svojim ljudem s tako grozečim glasom, da so vsi pobesili oči. »Zakaj ste me spravili v nevarnost, da prelomim svojo besedo možu, ki ima življenje nas vseh v rokah? Tako mi Kriščeve krvi, če bi mislil, da je kateri od vas vedel, da je mladi mož prijatelj ekscelenca, pri priči bi mu raztreščil lobanjo!«

»Nu, vidite,« se obrne grof k Francu. »Saj sem vam rekel, da je bila pomoča.«

»Ali je mar kdo z vami?« se vznemiri Vampa.

»Da — gospod, ki ste mu poslali to pismo; hotel sem mu dokazati, da je Luigi Vampa mož beseda. Stopite bliže, gospod baron, da vam Luigi Vampa sam pove, v kakšno zadrego ga je spravila ta pomoča.«

Franc se približa. Poglavar mu stopi naproti.

»Bodite nam dobro došli, ekscelenca. Slišali ste grofove besede in moj odgovor; dodal bi samo še to, da bi rad plačal štiri tisoč piastrov, če bi mogel s tem izbrisati to stvar s sveta.«

»A kje je ujetnik?« vpraša Franc in se nemirno ozre okoli sebe. »Ne vidim ga nikjer.«

»Upam, da se mu ni zgodilo nič hudega?« reče grof in namršči obrvi.

»Tamle je,« odgovori Vampa in pokaže z roko proti odprtini,

pred katero je korakala straža. Sam mu bom sporočil, da je prost.«

S temi besedami krene proti straži. Franc in grof mu sledita. Morala sta kakih sedem ali osem stopnic navkreber; na vrhu se Vampa ustavi pred vrati in obrne zapah. Tedaj zagledata v svitu svetiljke Alberta, zavitega v plašč in ležečega na tleh. Mladi mož je spal!

»Glej, glej,« meni grof s svojim čudnim usmevom, »ni slaba, če se pomisli, da bi ga imeli ob sedmih jutraj ustreliti.«

Tudi Vampa je z občudovanjem gledal spečega Alberta; videj je bilo, da za takšen dokaz neustrašnosti ni neobčutljiv.

»Prav imate, gospod grof: ta mož mora biti vaš prijatelj.«

Nato se približa Albertu in ga rahlo prime za ramo: »Ekscelenca, ali se izvolite zbuditi?«

Albert se pretegne in si poma-ne oči.

»Ah, vi ste,« zazeha. »Lahko bi me bili pustili, da se naspim. — Ravno se mi je tako lepo sanjalo, da plešem z groficom G.«

Potem potegne uro iz žepa; razbojniki so mu pustili vse dragocenosti.

»Pol dveh šele... Kaj vruga vam šine na um, da me greste tako zgodaj buditi?«

»Za to, da vam povem: prosti ste, ekscelenca.«

»Dragi moj,« odvrne prostodušno Albert, »ravnajte se v bodoče po velikem Napoleonu, ki je dejal: Zbudite me samo zaradi slabih novic! Če bi me bili pustili spati, bi bil doplesal svoj ples in bi vam bil vse življenje hvaležen... Torej so plačali odkupnino?«

»Ne, ekscelenca; nekdo, ki mu ne smem ničesar odreči, je prišel in zahteval, da vas izpuslim.«

»Bogme, ta nekdo mora biti zelo ljubezljiv!«

Ozre se naokoli in zagleda Franca.

»Kaj, ti, prijatelj moj, si šel v svoji požrtvovalnosti tako daleč?«

»Ne jaz — grof Monte-Cristo.«

»O, res, gospod grof!« vzklikne veselo Albert, popravlja se si ovrhatico in manšete. »Preveč ste ljubeznavi; do smrti ostanem vaš dolжник!« S temi besedami mu da roko; grof mu jo trepečo stisne.

Razbojnik ju je začudeno opazoval. Očividno je bil vajen, da so njegovi ujetniki trepetali pred njim, zdaj je pa srečal človeka, ki ga ves čas jetništva ni zapustila dobra volja. Franc je bil ponosen, da je Albert celo nasproti razbojniku obvaroval čast svojega naroda.

»Dragi Albert,« mu reče, »če se podvizaš, bova nemara ujela še nekaj plesa pri Torlonijevih. Tako boš lahko doplesal svoj ples, ki si ga v sanjah začel, in se ti ne bo treba srditi nad gospodom Luigiem. Saj se je bogme ponašal kakor popoln kavalir.«

VARUJTE svoj obraz proti kožni rdečici, kožnimi razpokami počeni koži, nadežnim in kazečim pojavom, ki so posledica mrzlega vremena. Samo ena lepota krema, ravnotako zdrava kot učinkujoča in v svojem učinku vedno enaka.

CRÈME SIMON

napravi Vašo kožo gibko in obvarje njej sijaj in mladostno svežost kljub strogosti zime. Pazite strogo na navodilo za uporabo. Zjutraj in na večer namažite na še od umivanja vlažno kožo malo

CRÈME SIMON
SIMON PUDER
SIMON MILO

»Prav imaš,« odvrne Albert, »ob dveh sva lahko že tam. Gospod Luigi, želim vam obilo sreče! Pojdimo, gospoda!«

S temi besedami odhiti pred Francem in grofom po stopnicah dol v dvorano. Vsi razbojniki so stali s klobuki v rokah. Poglavar vzame Peppinu plamenico in odide naprej pred gosti, ne kakor hlapec, temveč kakor kralj. Pred izhodom se prikloni:

»In zdaj, gospod grof, prosim še enkrat oprostjenja in upam, da se ne boste več srdili name.«

»Ne, dragi moj Vampa,« se nasmehne grof. »Saj se znate za svoje pregreške tako lepo spokoriti, da bi vam bil človek skoraj hvaležen, da ste jih storili.«

»Gospoda,« se obrne poglavar k mladima plemičema, »morda se vama moje vabilo ne zdi ravno mamljivo, toda če bi se vama kdaj zahotelo, da me v drugo obiščeta, mi bosta vselej dobrodošla.«

Franc in Albert se poslovita in vsi trije odidejo. Voz jih je čakal tam, kjer so ga pustili. Grof reče Aliju le eno arabsko besedo, pa se konja takoj spusti v dir.

Točno ob dveh sta bila naša prijatelja v plesni dvorani. Njun prihod je kajpada zbudil veliko pozornost.

»Milostljiva,« se prikloni grof Morcerf pred grofico, »včeraj ste bili tako dobri in ste mi obljubili ples. Sicer sem nekoliko pozen, toda moj prijatelj vam bo potrdil, da nisem sam kriv zamude.«

Prav takrat je godba zasvirala valček. Albert je položil svojo roko grofici okoli pasu in izginil z njo v vrincu plesalcev.

Franc je pa moral ves večer misliti na nenavadni drget, ki je stresel grofa, ko je dal Albertu roko...

XV

Svidenje

Drugo jutro, takoj ko je vstal, je Albert predlagal svojemu prijatelju, da obiščeta grofa. Sicer se mu je bil že zahvalil, toda po njegovem je bila usluga, ki mu jo je grof izkazal, pač vredna dvojne zahvale.

Franca je navdajalo do grofa občudovanje, pomešano s strahom; zato ni hotel pustiti Alberta samega in je šel z njim. Grof ju je takoj sprejel.

»Gospod grof,« ga ogovori Albert, »dovolite mi, da vam danes ponovim, kar sem vam snoči slabo izrazil: Nikoli ne bom pozabil,

v kakšnih okoliščinah ste mi prišli na pomoč, in zmeraj mi bo pred očmi, da se imam vam zahvaliti, da še živim.«

»Ljubi moj sosed,« odvrne smehljaje se grof, »preveč prehravate. Prihranil sem vam dvajset tisoč frankov, to je vse. Sami lahko vidite, da ni vredno o tem izgubljati besed. Pač sem vam pa jaz dolžan priznanje, zakaj pokazali ste čudovito hladnokrvnost in neustrašnost.«

»Kaj hočete!« skomigne Albert.

»Predstavljal sem si, da sem izzval prepir, ki se mora končati z dvobojem, pa sem hotel razbojnikom pokazati, da se sicer na vsem svetu ljudje dvobojujejo, s smejočim se obrazom pa samo Francozi. Toda moja hvaležnost do vas zaradi tega ne more trpeti, in tako sem vas prišel vprašati, ali vam ne bi mogel sam ali pa po svojih prijateljih in znancih ob priložnosti izkazati usluge. Moj oče, grof Morcerf, ima velik vpliv na Španskem, pa tudi na Francoskem. Razpolagajte z menoj in z vsemi, ki sem jim drag.«

»Priznam, gospod Morcerf,« odvrne grof, »vaša ponudba mi je dragocena in jo z iskrenim veseljem sprejemam. Imel sem celo namen prositi vas velike usluge. Še nikoli nisem bil v Parizu in ga prav nič ne poznam.«

»Ni mogoče!« se začudi Albert. »Kako ste le mogli živeti, ne da bi bili videli Pariz? Saj vam ne morem verjeti!«

»In vendar je res. Zdaj pa čutim, da res ne gre več, da si ne bi ogledal prestolnice razumnishva sveta. Morda bi se bil že odpravil na to neobhodno potrebno potovanje, če bi koga poznal, da bi me tam uvedel.«

»O, človek kakor vi!...« vzklikne Albert.

»Hvala za poklon! Toda ker se ne morem ponašati z ničimer drugim kakor samo s tem, da se mi glede milijonov ni treba sramovati pred vašim najbogatejšim bankirjem, igrati na borzo pa v Parizu ne bom hodil, me je ta okoliščina doslej zadrževala. Vaša ponudba je pa moj sklep dozorila. Ali bi se obvezali, ljubi grof Morcerf — te besede je izgovoril s čudnim usmevom — »da bi mi, če bi prišel na Francosko, odprli vrata tamkajšnjega sveta, kjer bom tuj kakor Huron ali najzadnji Afričan?«

»O, zastran tega, gospod grof, ste lahko brez skrbi — tem bolj, ker sem pravkar dobil pismo, naj se vrnem domov, ker se mi pri-

Mladina v U. S. A.

Ameriška mladina in ameriško študentsko življenje je za nas Evropece pojem sporta, samo sporta. — Zmerom pa pozabljamo, da so bili ameriški akademiki že mnogo prej in mnogo bolj delovni »študenti«, kakor njihovi evropski vrstniki. Na slične načine kakor skuša dijaštvo evropskih držav dati sebi in svojemu delu novih oblik v zmislu modernega razvoja, prav tako išče ameriška mladina samostojno novih načinov za krepitev duha in telesa.

Osnova vzgoje ameriške dijaške mladine izven šole so mnogoštevilni »boys-klubi«. Naloga teh »mladeniških klubov« je sistematska vzgoja doraščajoče mladine, v bodoče državljanke, ki si morajo biti v svesti svojega odgovornega položaja nasproti sebi, svojim vrstnikom in državi. — Mnogo važnosti polaga Amerika na telesno vzgojo, dasiprav ne zanemarja dušne in duhovne vzgoje. Študenti hodijo z istim navdušenjem poslušat predavanja kakor obiskujejo

sami. Koliko resnosti je v teh mladeničih in s kakšno vnemo in čutom odgovornosti zasedajo njihova sodišča, nam pokaže Cecil B. de Mille v svojem najnovejšem sodobnem filmu »Burja«, v filmu mlade Amerike, ki čuti krivico, ki ve, kaj je pravica in se z vso svojo mladostno vnemo in silo bori zanjo.

Najmogočnejši prizori so v sodni dvorani akademske mladine, ki z zanosom popravlja grehe mestnih očetov. Mladi ljudje sklenejo razkrinkati in pogubiti zločinske tolpe, ki strahujejo mestno prebivalstvo. Načrt jim sijajno uspe, a uspel je pa v vsakem pogledu tudi v sliki velikemu režiserju.

Vsa ameriška mladina se bori že od l. 1914. proti nazadnjaškim vzgojnim metodam. Borba mlade generacije je stara toliko kakor človek sam; naravna sila je njena mati, večni zakon je sama po sebi. Vendar niso bila nasprotstva med zakoni, upravo in potrebami in moralo časa še nikdar tako velika kakor današnji dan.

Ameriška akademska mladina išče novih in zdravejših smeri, vendar nikoli ne prezre nobenega novega gibanja svojih evropskih tovarišev. V nekaterih kolegijih v južnih predelih USA skušajo študenti strniti telesno delo z duševnim. Nekaj časa delajo v laboratorijih vseučilišč, poslušajo predavanja in se uče, nekaj časa opravljajo težaška dela v delavnicah in na farmah univerzitetnih kolonij. V drugem kolegiju, ki je sredi industrijskih revirjev, je življenje slušateljev urejeno tako, da se vsakih pet tednov izmenjajo. Pet tednov na univerzi, pet tednov pri strojih v tovarnah.

Sele v Milloevem filmu bomo videli amerškemu dijaštvu resnično v obraz, šele takrat bomo spoznali mlade revolucionarce. Ta mladina, ki jo izvenameriški ljudje radi krivo sodimo, ta bojevit generacija je že zdavnaj spoznala veliko resnico, da »si mora bodočnost, v kateri bo živela, sama pripraviti.«

linga, je bil moj partner, prav za prav glavni moški junak. — Kakor otrok je; zmerom vesel in dobrodu-

pa tovariš, da si ne moreš boljsega želeti. Dočim se drugi igralci kaj radi silijo v ospredje, moram Baeru

Mirna Loy (MGM)

šen kakor so že pač vsi velikani. Njegov glavni posel v filmu ni boksanje. Pokazal je, da je prav dober igralec, nežen ljubimec in odličen pevec in plesalec. Pri vsem tem je

priznati nežno boječe kavalirstvo in obzirnost do drugih.

Odkar sem igrala v tem filmu, sem kar navdušena za boksanje in boksače.

Prizor iz Cecila Milla filma »Burja«

knjižnice, rokodelske delavnice in sportne arene. Mladina upravlja svoje klube sama in ima svoja sodišča. Sodniki, prisedniki in tožileci so oni

Boksač in jaz

Priloga Myrna Loy

Prav za prav se imenuje film »Boksač in dama«, toda ker igram damo jaz sama, sem si dovolila filmski naslov nekoliko posebej in bom z vami o tem malo pokramljala.

Ko mi je Metro Goldwyn sporočil, da so me izbrali za glavno junakinja v tem filmu, sem bila seveda zelo vesela. Hkratu mi je pa bilo nekam tesno pri duši. Sama, samcata žena med tolikimi mišičastimi moškimi, partnerica mednarodnih boksaških zvezdnikov, Maxa Baera, Prima Carnere, Jacka Dempseyja... In toliko boksaških prizorov... uf, kar

stresa me. Nisem bila namreč istega mnenja o boksaški umetnosti kakor moje vrstnice in prijateljice.

Med filmanjem sem se o boksu naučila toliko, da zrem s popolnoma drugega vidika na ta starodavni sport, ki so ga gojili že stari Grki in Rimljani.

Prej se mi je zmerom zdelo, da je boksanje sirov tepež večjega obsega. Zdaj, ko razlikujem razne udarce, občudujem uspehe in spretno »parade«, ker vem, da je marsikateri ploski udarec, pri katerem sem se časih zdrznila, le prav nedolžna stvar, udarec odbit z rokavico. Prepričala sem se na svoje oči, da rane zvečine niso tako strašne, kakor se zde na prvi pogled. Krvi je mnogo, rane pa malenkostne. — Tudi po najtežjem knock-outu se z zdravnikovim posredovanjem premagane tako hitro opomore, da mu že čez nekaj minut ne bi nikdo verjel, da je bil hip prej »obležal«. Samo kakšen obličje izda.

Max Baer, ki je premagal Schme-

Meščanska kuhinja

Obedi in večerje za ves teden

Sobota

Rezanci v juhi, govedina z ohrovtom, jabolčne rezine. Za večerjo pečene avgsburške klobase s praženim krompirjem.

Nedelja

Kuretninska juha, pečena piška z rižem in endivijo, kakaova torta. Za večerjo mrzli narezek, sir in masleni kruhki.

Ponedeljek

Jetrni žličniki v juhi, govedina s kolerabo, žemljev praženec z malinovcem. Za večerjo pljučka s slanim krompirjem.

Torek

Cvetačna juha, svinjski zrezek s krompirjevo kašo in zelnata solata, kompot. Za večerjo dušen riž s sesekljano gnatjo.

Sreda

Jajčni pečenjak v juhi (šeberl), govedina z jabolčnim hrenom, rižev narezek s čokoladno polivko. Za večerjo briželje v obari in kruhovi cmoki.

Četrtek

Vipavska juha, bržola z vdeto slanino, krompirjevi rogljički in solata.

Adria prasek je boljši

palačinke. Za večerjo svinjska hladetina in paprika v solati.

Petek

Krompirjeva juha, ocvrte ohrovtove mladike, zavitek s smetano. Za večerjo kuhana morska riba z mešanico solato.

Kakaova torta

5 dkg sirovega masla in 2 jajci dobro stepi, da se masleni kosmiči popolnoma stopo. Takrat prideni tej zmesi 5 dkg kakava, vlij na to 1/4 l mleka, navrzi nekoliko cimeta in stolčenih klinčkov in primešaj 1/2 kilograma moke in 1/2 kilograma sladkorja. Vse to polagoma temeljito mešaj. Iz dveh beljakov stepi gost sneg ter ga vsuj na pripravljeno testo, ki mu prideni zavojček pecilnega praška in nekoliko dvojnogljikovnega natrona. Te nove pridanke spet polagoma vmešaj v testo, dokler se primerno ne strdi, da ga lahko vliješ v pripravljen lik. V pečnici pečeš torto v zmerni enakomerni vročini tako dolgo, da postane vrhnja skorja trda. Pečeno torto zrezi počez v dve ali tri plošče, ki jih namažeš z marmelado, z medom, ali pa potreseš s prašnim sladkorjem in zmetimi orehi.

BUFET PRI IVANU

Aleksandrova c.5 (dvorišče) priporoča izbrana vina in dobro meščansko kuhinjo. Lepa posebna soba za sestanke.

Se priporoča
IVAN SENICA

Gospodinje!

Suha drva in lep premog dobite pri

I. POGAČNIK

trgovina s kurivom
Bohoričeva ul. 5 Tel. 20-59

Zlobno

»Zakaj trdiš, da me je Tine vzel samo zaradi denarja?«

»Neki vzrok je vendar moral imeti!«

HUMOR

Pošteni najditelj

Koemur je izgubil denarnico. S 1500 Din gotovine. Našel jo je Mrna in napisal Koemurju tole pismo:

»Našel sem vašo denarnico. Prilagam Vam 500 Din in vas hkratu vjudno prosim, da mi dovolite vračanje ostalih 1000 Din v obrokih. Mrna.«

Zmage gotov

Dva Španca sta se sporekla. Posledica: dvoboj. Dogovorila sta se, da se pomerita zunaj Madrida. Drugi dan se slučajno srečata na postaji, kjer sta oba kupovala vozni listek, da se odpeljeta na kraj dvoboja. Prvi kupi listek za tja in nazaj, drugi pa samo enojnega.

»Caramba!« zakolne prvi. »Kaj se sploh ne mislite vrniti? Jaz imam navado, da si vselej kupim tudi listek za nazaj.«

»Jaz pa nikoli,« odgovori drugi. »Nazaj se vselej peljem z listkom svojega nasprotnika.«

Pozna se

»Kako gre z mojim fantom v šoli, gospod učitelj?«

»Že gre, gospod Cvirn, saj se še dosti dobro uči, samo veliko napako ima: rad laže.«

»Tega pa ne razumem. Moja žena vendar ne laže, mene pa ves dan doma ni...«

Izbera pohlica

Nadaljevanje z naslovne strani

znavno beleži občutljivost njegovih nog, zakaj tudi le-te morajo na raznih vzvodih opravljati odgovornosti polno službo.

Dekle, ki bi hotelo postati tajnica, telefonistka ali uradnica na odgovornostnem mestu, se mora izkazati kot posebno vestno. V ta na-

Raztreseni Napoleon

O velikem Korzičanu pišejo, da je bil človek silne duševne energije in zbranega duha. A tudi njega so časih, v nebitvenih stvareh dobili silno raztresenega. To dokazuje tale pripetljaj:

Lepega dne mu je žena nekega njegovega maršala bridko tožila, da ne more svojemu možu poviti otroka.

Napoleon jo je sočutno poslušal. To sočutje je našlo izraza v temle klasičnem vprašanju:

»Hm, kako pa vaša mati — ali je ona imela otroke?«

Maršalka je od osuplosti pozabila usta zapreti.

»Če je... moja mati... imela otroke, vprašate, Sire?!«

»Menda,« odvrne že nestrpno Napoleon. »Saj utegne stvar biti podjedljiva!...«

Dokaz

»Zdajle telefonira šef s svojo ženo.«

»Kako veš? Saj še ust ni odprl!«

»Narobe! Ali ne vidiš, da venomer odpira usta, pa nič ne zine!«

Pomota

Brivec: »Tako se mi zdi, kakor da sem vas že nekoč bril.«

Gospod: »Pomota — brazgotina, ki jo vidite na mojem obrazu, izvira od avtomobilske nesreče.«

Tudi način

Gospod Oevirk koracá z majhnim lesenim konjičkom ravno po sredi ceste.

»Ježeš, gospod Oevirk,« ga ustavi znanec, »kaj se vam je zmešalo?«

»O, ne,« pomežikne Oevirk, »samo slišal sem, da je prismojenost tehten razlog za ločitev zakona.«

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Strupeno

Rigaud ni rad slikal ženskih portretov.

»Če naslikam ženske kakršne so,« je dejal, »pravijo, da niso dovolj lepe. Če se jim preveč laskam, pa spet niso zadovoljne, češ da jih nisem dobro zadel.«

Tako se mu je dala portretirati neka dama, ki si je bila strašno namazala ustnice. Tudi ona ni bila s slikarjem zadovoljna; njegove barve se ji niso zdele dovolj žive. Vprašala ga je, kje jih kupuje.

»Mislim, madame,« je odvrnil Rigaud, »da jih jemljeva pri istem trgovcu.«

Pomlad prihaja!

Oglejte si ravnokar došle novosti

A. & E. Skaberné Ljubljana

Takšna nesramnost

Gospa Verižla (na slikarski razstavi pred sliko nekega berača): »Takšna nesramnost! Na cesti te za božjo voljo kruha prosi — tu se pa da kakor bankir naslikati v olju!«

Novodobna vjudnost

V tramvaju prepusti neki gospod starejši dami sedež. Pri priči ga zasede neki gospod, ki je stal v bližini.

»Prosim, vstanite,« ga pozove kavalir, »svoj prostor sem odstopil gospo.«

»Že prav,« odgovori drugi, »ta gospa je moja žena.«

Vojaška

Podčastnik: »Mijo, kje imaš gumb na bluzi? Ali se misliš na lastno pest razorožiti?«

»Slamnat« vdovec

»Ali veš, od kod ime »slamnat« vdovec?«

»Kaj ne bom vedel! Ker se človek takrat posebno rad vname!«

Pisalni stroj naj piše sam!

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojopišečeva.

Toda stroja tako popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo

TIPKA, družba z o. z.

trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13. Tel. 29-70.

Trajno ondulacijo po najnovejši dunajski metodi izvršuje damski frizerski salon

Stane Rakar, Ljubljana
Prešernova ulica 9 (vis-à-vis Kreditnega zavoda)

Za vsake lase garantiran uspeh in je vsaka najmanjša poškodba las kakor kože popolnoma izključena

Posetite nas in prepričati se boste!

VELECENJENA GOSPA!

Pri nakupu blaga za obleke in manufakture sploh se da prihraniti. Ali poznate naše reklamne cene za spomladno sezono?

Le par primerov:

Perilni Creppe, poludelen itd.	Din	9-12-
Damsko voln. blago za obleke	"	28-35-
Damsko voln. blago za plašče	"	56-75-
Štof za deške in moške obleke	"	30-48-
Za rjuhe Molinos-Domestik 150 cm	"	17-24-
Za kapne šifon Creton 180 cm	"	28-36-
Svila vseh vrst že od Din 12-		naprej

Kdor pozna kakovost našega blaga, kupuje le pri nas

SPECIALNA TRGOVINA NOVAK - LJUBLJANA
Kongresni trg 15 -- pri nunski cerkvi

Da ne pozabim: Se danes moram poslati naročnino za »Družinski Tednik«!

Kakor nalašč za varčno gospodinjo!

je praktični patentirani obroč ali plošča posebne vrste za štedilnik, ki prihrani pol kuriva. Zahtevajte

STED-REGULATOR

ker je konstantirano materialno najboljši in najcenejši. Stane za gospodinjstvo od 75 do 125 Din. Za restavracije in hotele od 125 Din naprej po velikosti. STED-REGULATOR Vam prihrani pol kuriva, kurjavo izrabljuje tako, da lahko pri večji toploti kuhate in ogrevate kuhinjo. Posoda Vam ostane snažna. Pustimo govoriti strokovnjakinjo: »Iznajdba g. Avg. Zupančiča se je na naši šoli izvršno obnesla. Glavna dobrota STED-REGULATORJA za štedilnik je ta, da prihrani polovico kuriva. Zato ga priporočam vsem naprednim gospodinjam.« Ravnateljstvo Dr. Kreka meščanske gospodinske šole v Zgornji Šiški.

STED-REGULATOR dobite v vsaki trgovini z železnino. Glavna zaloga livarna

A. SMOLE, Ljubljana, Opekarska 33

Tecefon 38-34

Trgovcem popusti!

Zahtevajte cenik!